ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ SIR GORDON SLYNN

της 17ης Ιανουαρίου 1987 *

Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

Με την υπό κρίση προσφυγή η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να αναγνωριστεί ότι, η Γαλλική Δημοκρατία, θεσπίζοντας και διατηρώντας σε ισχύ σύστημα διαφοροποιημένης φορολογίας για ορισμένους οίνους που ονομάζονται « γλυκοί φυσικοί οίνοι » και για τα vins de liqueur, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 95 της Συνθήκης ΕΟΚ.

Οι « γλυκοί φυσικοί οίνοι », όπως συνήθως ορίζονται στο άρθρο 416 του γενικού γαλλικού φορολογικού κώδικα, έτυχαν ευνοϊκότερης φορολογικής μεταχείρισης στη Γαλλία από άλλους επιτραπέζιους οίνους [που στον κανονισμό 337/79 καλούνται « vins de liqueur » (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/024, σ. 112 και επ.] ή από άλλους γλυκούς οίνους, από της εφαρμογής του νόμου της 13ης Αυγούστου 1898. Η τρέχουσα φορολογική διαφορά είναι σημαντική 6 797 FF φόρος καταναλώσεως ανά εκατόλιτρο αλκοόλης περιεχόμενης στο προϊόν, επιπλέον 22 FF ανά εκατόλιτρο ως φόρος κυκλοφορίας επί των vins de liqueur και άλλων γλυκών οίνων (άρθρα 403-I-3° και 438-1 του κώδικα)· 2 545 FF ανά εκατόλιτρο αλκοόλης προστιθέμενης κατά την παρασκευή ως φόρος καταναλώσεως και επιπλέον 54,80 FF ανά εκατόλιτρο ως φόρος κυκλοφορίας σχετικά με φυσικούς γλυκούς οίνους (άρθρα 403-I-1° και 438-1 του κώδικα).

Το 1979, η Επιτροπή διατύπωσε αιτιολογημένη γνώμη σύμφωνα με το άρθρο 169 της Συνθήκης ΕΟΚ κατά την οποία οι εν λόγω διατάξεις εισήγαγαν διακρίσεις εις βάρος οίνων προερχόμενων από άλλα κράτη μέλη οι οποίοι δεν θα μπορούσαν ποτέ να τύχουν του ευεργετήματος του ευνοϊκότερου φόρου σύμφωνα με τη γαλλική νομοθεσία. Το 1982, η Γαλλική Δημοκρατία χορήγησε σχετικά το ευεργέτημα του χαμηλότερου φόρου σε vins de liqueur ποιότητας παραγόμενους σε ορισμένες περιοχές της Κοινότητας (άρθρο 417α του κώδικα, που θεσπίστηκε με το άρθρο 37 του δημοσιονομικού νόμου του 1982). Το ευεργέτημα, ωστόσο, περιοριζόταν σε οίνους,

« η παραγωγή των οποίων είναι παραδοσιακή και συνήθης και οι οποίοι, υποκείμενοι σε ελέγχους που παρέχουν εγγυήσεις παρόμοιες με τις απαιτούμενες για τους φυσικούς γλυκούς οίνους όσον αφορά τις συνθήκες παραγωγής τους και της διαθέσεώς τους στο εμπόριο, παρουσιάζουν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

— παράγονται απευθείας από καλλιεργητές-παραγωγούς και από την ίδια την παραγωγή τους η οποία αποτελείται τουλάχιστον κατά 90 % από αρωματικές ποικιλίες σταφυλών·

— προέρχονται από αμπέλους των οποίων η παραγωγή δεν υπερβαίνει τα 40 εκατόλιτρα οίνου ανά εκτάριο·

— προέρχονται από γλεύκος του οποίου η αρχική φυσική ζάχαρη ανέρχεται τουλάχιστον σε 252 γραμμάρια ανά λίτρο·

— παρασκευάζονται, κατ' αποκλεισμό οποιασδήποτε άλλης μεθόδου, με την προσθήκη αλκοόλης όμοιας με αγνή αλκοόλη κατ' ελάχιστο όριο 5 % του όγκου του χρησιμοποιούμενου γλεύκους και κατ' ανώτατο όριο αυτό που είναι κατώτερο από τις ακόλουθες αναλογίες:

* Μετάφραση από τα αγγλικά.

είτε 10 % του όγκου του χρησιμοποιούμενου γλεύκους,

ή 40 % της ολικής ανά όγκο του τελικού προϊόντος περιεκτικότητας σε αλκοόλη, εκπροσωπούμενης από το άθροισμα της πραγματικής περιεκτικότητας σε αλκοόλη και του ισοδύναμου της δυνητικής περιεκτικότητας σε αλκοόλη υπολογιζόμενης βάσει του ότι 1 % αγνής αλκοόλης ανά όγκο αντιστοιχεί σε 17,5 γραμμάρια εναπομένουσας ζάχαρης ανά λίτρο,

— μεταφέρονται ομού με ειδικά συνοδευτικά έγγραφα ».

Κατόπιν αυτού, η Επιτροπή στην υπό κρίση προσφυγή, που πρωτοκολλήθηκε στο Δικαστήριο στις 25 Ιουνίου 1985, δεν αμφισβήτησε την αρχή κατά την οποία φυσικοί γλυκοί οίνοι μπορούν να τύχουν προτιμησιακής φορολογικής μεταχείρισης. Υποστήριξε, ωστόσο, ότι τρεις από τους επιβαλλόμενους όρους είναι περιοριστικοί με αποτέλεσμα επιτραπέζιοι οίνοι προελεύσεως άλλων κρατών μελών όμοιοι με αυτούς τους γλυκούς φυσικούς οίνους παραγωγής Γαλλικής Δημοκρατίας εξακολουθούν να βρίσκονται σε δυσμενέστερη θέση. Ένας από τους αμφισβητούμενους όρους είναι ο επιβάλλων οι εισαγόμενοι οίνοι να κυκλοφορούν « ομού με ειδικά συνοδευτικά έγγραφα ». Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας η απαίτηση αυτή έπαυσε να ισχύει με το άρθρο 64-VI του δημοσιονομικού νόμου του 1986 που θεσπίστηκε στις 30 Δεκεμβρίου 1985. Έτσι παραμένουν ενώπιον του Δικαστηρίου δύο μόνο ζητήματα:

1) η απαίτηση κατά την οποία το προϊόν πρέπει να προέρχεται από περιοχή όπου η παραγωγή του είναι « παραδοσιακή και συνήθης », και

2) η απαίτηση ότι αυτοί οι οίνοι πρέπει « να υπάγονται σε ελέγχους παρέχοντες εγγυήσεις όμοιες με αυτές που απαιτούνται για τους φυσικούς γλυκούς οίνους σχετικά με τις συνθήκες παρασκευής και διάθεσής τους στο εμπόριο ».

Με προγενέστερες αποφάσεις το Δικαστήριο αναγνώρισε ότι, όταν δεν έχει ακόμα επιτευχθεί εναρμόνιση ή ενιαία ρύθμιση, δεν απαγορεύεται στα κράτη μέλη να χορηγούν φορολογικά πλεονεκτήματα υπό τη μορφή απαλλαγών από τους φόρους ή μειώσεως φόρων, σχετικά με ορισμένους τύπους εμπορευμάτων ή ορισμένες κατηγορίες παραγωγών [π. χ. υπόθεση 148/77, Hansen κατά Hauptzollamt Flensburg, ECR 1978, σ. 1787, η οποία αφορούσε οινοπνευματώδη, όπου το Δικαστήριο έκρινε ότι: « πράγματι, φορολογικά πλεονεκτήματα αυτού του είδους μπορεί να εξυπηρετούν θεμιτούς οικονομικούς και κοινωνικούς σκοπούς όπως η χρησιμοποίηση ορισμένων πρώτων υλών από την οινοπνευματοποιία, η συνέχιση της παρασκευής ειδικών οινοπνευματωδών υψηλής ποιότητας, ή η συνέχιση ορισμένων κατηγοριών επιχειρήσεων όπως τα αγροτικά αποστακτήρια » (σκέψη 16)]. Στην υπόθεση 169/78 (Επιτροπή κατά Ιταλίας, ECR 1980, σ. 385) το Δικαστήριο πρόσθεσε: « είναι αναγκαίο να δοθεί έμφαση στο ότι γνωστοποιήθηκε ότι αυτές οι πρακτικές ήταν νόμιμες ειδικότερα για να επιτρέψουν να συνεχιστούν παραγωγές ή επιχειρήσεις που δεν θα ήταν πλέον επικερδείς χωρίς αυτά τα ειδικά φορολογικά πλεονεκτήματα λόγω της αυξήσεως των εξόδων παραγωγής » (σκέψη 16). (Βλέπε επίσης υπόθεση 26/80, Schneider-Import κατά Hauptzollamt Mainz, ECR 1980, σ. 3469.)

Εξάλλου αυτές οι υποθέσεις και οι πρόσφατες αποφάσεις του Δικαστηρίου της 4ης Μαρτίου 1986 στην υπόθεση 106/84, Επιτροπή κατά Δανίας (Συλλογή 1986, σ. 833), και στην υπόθεση 243/84, John Walker & Sons Ltd κατά Ministeriet for Skatter og Afgifter (Συλλογή 1986, σ. 875), τονίζουν ότι καμία προτιμησιακή συμπεριφορά δεν πρέπει να εισάγει διακρίσεις όσον αφορά παρόμοια εμπορεύματα προελεύσεως άλλων κρατών μελών ή να προστατεύει την εγχώρια παραγωγή κατά τέτοιο τρόπο ώστε να δημιουργεί εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων μεταξύ των κρατών μελών. Αυτή η διαφοροποίηση

« βάσει αντικειμενικών κριτηρίων όπως η φύση των χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών ή οι χρησιμοποιούμενες μέθοδοι παρασκευής συμβιβάζονται με τους κοινοτικούς κανόνες εφόσον επιδιώκουν στόχους οικονομικής πολιτικής που οι ίδιοι είναι σύμφωνοι με τις επιταγές της Συνθήκης και το παράγωγο δίκαιο και εφόσον οι λεπτομερειακοί κανόνες είναι τέτοιοι ώστε αποφεύγεται οποιαδήποτε μορφή διακρίσεων, άμεση ή έμμεση, σε σχέση με εισαγωγές από άλλα κράτη μέλη ή οποιαδήποτε μορφή προστασίας ανταγωνιστικών εγχώριων προϊόντων » (σκέψη 20 της υπόθεσης 106/84).

Η εξήγηση που δίδεται για τη διαφοροποιημένη φορολογική μεταχείριση στην υπό κρίση υπόθεση συνίσταται στο ότι οι εν λόγω φυσικοί γλυκοί οίνοι παρασκευάζονται σε περιοχές σπάνιας βροχόπτωσης και σχετικώς πτωχού εδάφους, όπου, εφόσον άλλα γεωργικά προϊόντα δεν μπορούν εύκολα να αναπτυχθούν, η τοπική οικονομία εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την παραγωγή τους. Ελέχθη ότι οι περιορισμοί ως προς την παραγωγή ανά εκτάριο, την ελάχιστη περιεκτικότητα σε ζάχαρη και το ανώτατο όριο περιεκτικότητας σε αλκοόλη που μπορεί να προστεθεί στην σταφυλή πρέπει να καθορίζονται ώστε να περιλαμβάνονται οίνοι απ' αυτές τις περιοχές και να αποκλείονται άλλοι οίνοι όπου τα κλήματα έχουν μεγαλύτερη παραγωγή και αναπτύσσονται σε περιοχές με συχνότερη βροχόπτωση και καλύτερο έδαφος, όπως το pineau des Charentes, που το ίδιο είναι γλυκός οίνος.

Ο σκοπός της προστασίας παραγωγών οίνου σ' αυτές τις περιοχές βάσει κοινωνικών και οικονομικών λόγων θεωρώ ότι εμπίπτει στις αρχές που καθιέρωσε το Δικαστήριο και που επιτρέπουν διαφοροποιημένη φορολογική μεταχείριση μεταξύ αυτών των « φυσικών γλυκών οίνων » και των άλλων γαλλικών οίνων.

Επιπλέον, η αρχή κατά την οποία στους οίνους παρόμοιου τύπου προελεύσεως άλλων κρατών μελών πρέπει να επιφυλάσσεται η ίδια φορολογική μεταχείριση, γίνεται δεκτή. Πράγματι γλυκός οίνος από τη Σάμο εισάγεται στη Γαλλία σε σημαντικές ποσότητες — το 1986 υπολογίστηκε ότι περίπου 38 000 εκατόλιτρα θα εισάγονταν.

Μέχρι αυτού του σημείου τα επιχειρήματα της γαλλικής κυβέρνησης πρέπει να γίνουν δεκτά. Το αν δικαιολογείται επίσης η απαίτηση η παραγωγή των φυσικών γλυκών οίνων στα άλλα κράτη μέλη να είναι « παραδοσιακή και συνήθης » εγείρει δυσχερέστερο πρόβλημα. Αυτό, ελέχθη, αποβλέπει στο να περιλάβει αυτές τις περιοχές που συγκεντρώνουν τις τεθείσες άλλες προϋποθέσεις όσον αφορά τη Γαλλία. Αυτή, ωστόσο, η προϋπόθεση είναι σαφώς περιοριστική και θέτει σε δυσμενή θέση γλυκούς φυσικούς οίνους που προέρχονται από περιοχή στην οποία η παραγωγή άρχισε πρόσφατα ή, ίσως, που παράγονται με νεοαναπτυχθείσες τεχνικές, ακόμα και αν συγκεντρώνουν όλες τις άλλες τεθείσες προϋποθέσεις. Επιπλέον, είναι βάσιμο το επιχείρημα της Επιτροπής ότι « παραδοσιακή και συνήθης » δεν είναι παντελώς αντικειμενική προϋπόθεση αυτή καθαυτή, αλλά παρέχει ευελιξία ικανή να χρησιμοποιηθεί για επιβολή περιορισμών ή δημιουργία διακρίσεων. Αναγνωρίζοντας αυτές τις δυσχέρειες ο πραγματογνώμονας της γαλλικής κυβέρνησης τόνισε ότι οι βασικές επιταγές είναι η παραγωγή ανά εκτάριο, η περιεκτικότητα σε ζάχαρη και αλκοόλη παρά η « παραδοσιακή και συνήθης παραγωγή ». Γεγονός παραμένει ότι αυτή η απαίτηση εξακολουθεί να αποτελεί μέρος της νομοθεσίας.

Η εξέταση του αν η παραγωγή είναι « παραδοσιακή και συνήθης », φαίνεται ότι είναι απολύτως σκόπιμη για τη Γαλλική Δημοκρατία όπου οι περιοχές οι οποίες έχουν ανάγκη προστασίας για δικαιολογημένους κοινωνικούς και οικονομικούς λόγους και που παράγουν οίνους με μεγάλη περιεκτικότητα σε ζάχαρη, και που προέρχονται από αμπέλους με χαμηλή παραγωγή, έχουν παραδοσιακή και συνήθη παραγωγή. Ωστόσο, για ποιο λόγο

εισαγόμενοι στη Γαλλία οίνοι, που έχουν την αυτή περιεκτικότητα σε ζάχαρη, προέρχονται από αμπέλους με την ίδια χαμηλή παραγωγή, και παράγονται σε περιοχές όπου η παραγωγή δεν μπορεί να διατηρηθεί χωρίς ενίσχυση ή το ευεργέτημα μειώσεως των φόρων, δεν θα έπρεπε να έχουν το ίδιο φορολογικό πλεονέκτημα στη Γαλλία ακόμα και αν η παραγωγή τους δεν είναι παραδοσιακή και συνήθης; Εάν, σε άλλο κράτος μέλος, επιχειρηματίες που δεν διαθέτουν άλλα εισοδήματα αρχίζουν την καλλιέργεια αμπέλων σε περιοχή που έχει τα ίδια χαρακτηριστικά με εκείνα των εν λόγω περιοχών της Γαλλίας και παράγουν οίνους της αυτής ή όμοιας ποιότητας, θα μπορούσε να εγερθεί το ερώτημα για ποιο λόγο ο οίνος τους δεν θα έπρεπε να τύχει της ίδιας μεταχείρισης που τυγχάνουν οι γαλλικοί φυσικοί γλυκοί οίνοι. Τα αντικειμενικά κριτήρια συντρέχουν τόσο όσον αφορά τη νεοαναπτυχθείσα όσο και την παραδοσιακή παραγωγή.

Εξάλλου, σε περιπτώσεις όπως στην υπόθεση 26/80 (ECR 1980, σ. 3469, 3487, σκέψη 15), το Δικαστήριο έκρινε ότι η αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων, περί της οποίας το άρθρο 95 της Συνθήκης, τηρείται όταν οι διατάξεις που εφαρμόζονται στα εισαγόμενα από άλλα κράτη μέλη οινοπνευματώδη « μπορούν να θεωρηθούν ως ισοδύναμες με τις διατάξεις που εφαρμόζονται στην εγχώρια παραγωγή ώστε τα εισαγόμενα προϊόντα στην πραγματικότητα να τυγχάνουν των ίδιων πλεονεκτημάτων που τυγχάνουν τα όμοια εθνικά προϊόντα ». Από αυτή την άποψη πρέπει να γίνει δεκτό ότι στην προκειμένη περίπτωση τα εισαγόμενα προϊόντα τυγχάνουν της αυτής μεταχείρισης με τα εγχώρια. Στη Γαλλία ευνοείται μόνο η παραδοσιακή και συνήθης παραγωγή έτσι ώστε οινοπαραγωγοί σε νέες οινοπαραγωγικές περιοχές που παράγουν οίνους με όμοια φυσικά χαρακτηριστικά δεν απολαύουν της χαμηλότερης φορολογίας. Το ίδιο ισχύει και για τους παραγωγούς άλλων κρατών μελών. Αν είχε αποδειχθεί ότι οι περιοχές με συνήθη και παραδοσιακή παραγωγή στη Γαλλία είναι οι μόνες περιοχές της Κοινότητας που μπορούν να απολαύουν το φορολογικό πλεονέκτημα, τότε θα μπορούσε η απαίτηση της « παραδοσιακής και συνήθους » παραγωγής να αποτελεί συγκεκαλυμμένη μορφή προστασίας ή διακρίσεων. Αυτό δεν αποδείχθηκε και, παρά τις προαναφερθείσες δυσχέρειες ως προς τον έλεγχο της « παραδοσιακής και συνήθους » παραγωγής, είμαι της γνώμης ότι οι εφαρμοζόμενες στην εγχώρια παραγωγή διατάξεις είναι απ' αυτή την άποψη όμοιες με τις εφαρμοζόμενες στις εισαγόμενες και ο πρώτος ισχυρισμός της Επιτροπής είναι απορριπτέος.

Ο δεύτερος ισχυρισμός εγείρει διάφορα ζητήματα. Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι το να απαιτείται ως προϋπόθεση για τη χαμηλότερη φορολογία οι οίνοι να υπόκεινται σε ελέγχους παρέχοντες εγγυήσεις όμοιες με τις απαιτούμενες για τους εγχωρίως παραγόμενους φυσικούς γλυκείς οίνους, όσον αφορά τις συνθήκες παραγωγής και διαθέσεώς τους στο εμπόριο, αντιβαίνει προς το άρθρο 95 της Συνθήκης. Η Γαλλική Δημοκρατία απαντά ότι έχει το δικαίωμα να απαιτεί τέτοιο έλεγχο βάσει αποφάσεων του Δικαστηρίου όπως η εκδοθείσα στην υπόθεση 21/79 (Επιτροπή κατά Ιταλίας, ECR 1980, σ. 1).

Στην παλαιότερη μεταξύ των διαδίκων αλληλογραφία είχε προβληθεί ο ισχυρισμός ότι η Γαλλική Δημοκρατία ζήτησε αμφοτεροβαρή σύμβαση με την ελληνική κυβέρνηση σχετικά με τον οίνο προελεύσεως Σάμου. Αυτό δεν έγινε. Φαίνεται, ωστόσο, ότι η Γαλλική Δημοκρατία πράγματι ζήτησε την προσκόμιση αποδείξεως από τις ελληνικές αρχές όπως αποδεικνύει η διοικητική οδηγία που εκδόθηκε από την Direction générale des impôts στις 13 Αυγούστου 1982, όπου αναφέρεται: « Κατόπιν αιτήσεως των ελληνικών αρχών και αφού κατέστη δυνατό να συγκεντρωθούν όλα τα απαραίτητα πληροφοριακά στοιχεία, υπουργική απόφαση, εκδοθείσα την 1η Ιουνίου 1982,

κατ' εφαρμογή της εν λόγω διατάξεως, βεβαίωσε την προβλεπόμενη από το νόμο εξομοίωση υπέρ των οίνων ποιότητας που παράγονται σε καθορισμένες περιοχές της Ελλάδος και που απολαύουν της ονομασίας « Σάμος — φυσικός γλυκός οίνος υψηλής ποιότητας ».

Παρόλον ότι ελέχθη ότι από τη στιγμή που δόθηκε αυτή η άδεια, τα επόμενα φορτία του ίδιου οίνου δεν θα είχαν ανάγκη να ακολουθήσουν την ίδια διαδικασία, έχω τη γνώμη ότι το να απαιτείται απόδειξη από εθνικές αρχές είναι υπερβολικό. Αν υποτεθεί ότι επιτρέπεται να καθοριστούν κανόνες ως προς την περιεκτικότητα σε ζάχαρη, το ποσοστό αλκοόλης και το μέγεθος της παραγωγής, τόσο για τους γαλλικούς όσο και για τους εισαγόμενους οίνους, και να δίδονται τα φορολογικά πλεονεκτήματα σε περιοχές που έχουν ανάγκη οικονομικής υποστηρίξεως, οι γαλλικές αρχές έχουν το δικαίωμα να ζητούν την απόδειξη ότι συντρέχουν αυτές οι προϋποθέσεις, « χωρίς όμως να έχουν το δικαίωμα να ζητούν μεγαλύτερη απόδειξη από ό,τι είναι αναγκαίο » (υπόθεση 21/79, Rec. 1980, σ. 1, σκέψη 21). Σ' αυτή την απόφαση το Δικαστήριο, όμως, παρόλον ότι δέχθηκε ότι μπορεί να ζητηθεί η προσκόμιση αποδείξεως υπό μορφή που να αποκλείεται ο κίνδυνος της φοροδιαφυγής, ανέφερε « πιστοποιητικά των αρχών ή άλλων αρμοδίων οργανισμών του κράτους μέλους εξαγωγής » ως παραδείγματα του τρόπου με τον οποίο η συνδρομή των προϋποθέσεων μπορεί να αποδειχθεί. Η απόφαση δεν λέγει ότι μπορεί πάντοτε να απαιτηθεί βεβαίωση των κυβερνητικών αρχών. Κατά συνέπεια, άλλες μέθοδοι αποδείξεως μπορεί να είναι επαρκείς και, εφόσον είναι επαρκείς, πρέπει να γίνονται αποδεκτές. Αν ο εισαγωγέας ή ο εξαγωγέας μπορεί να προσκομίσει τέτοια απόδειξη, ανεξάρτητα από την πιστοποίηση των εθνικών αρχών, αυτό θα έπρεπε να ήταν αρκετό.

Η περαιτέρω απαίτηση κατά την οποία οίνοι προελεύσεως άλλων κρατών μελών πρέπει « να υπόκεινται σε ελέγχους παρέχοντες εγγυήσεις όμοιες με τις απαιτούμενες για φυσικούς γλυκούς οίνους » (ήτοι τους γαλλικούς και τους υποκείμενους σε γαλλικό έλεγχο) μου φαίνεται επίσης ότι είναι υπερβολικοί. Άλλα κράτη μέλη μπορεί να μην ασκούν τον ίδιο τύπο ελέγχου, εντούτοις, όμως, οι οίνοι να συγκεντρώνουν όλες τις άλλες τεθείσες προϋποθέσεις. Αν μπορεί να αποδειχθεί ότι οι οίνοι συγκεντρώνουν όλες αυτές τις λοιπές προϋποθέσεις τότε, κατά την άποψή μου, δικαιούνται να απολαύουν το αυτό φορολογικό πλεονέκτημα.

Προφανώς είναι ζήτημα διοικητικής ευχέρειας η θέσπιση αυστηρών και σαφών κανόνων σχετικών με τους εθνικούς ελέγχους και τα εθνικά πιστοποιητικά. Σε τελευταία, ωστόσο, ανάλυση αυτό που έχει σημασία είναι όμοιοι οίνοι από παρόμοιες περιοχές να μπορούν να απολαύουν της αυτής φορολογικής μεταχείρισης, εφόσον σκοπός του άρθρου 95 είναι « να διασφαλίσει την πλήρη ουδετερότητα της εσωτερικής φορολογίας σε σχέση με τον ανταγωνισμό μεταξύ εγχώριων και εισαγόμενων προϊόντων » (υπόθεση 169/78, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Rec. 1980, σ. 399, σκέψη 4). Περισσότερο ελαστικοί κανόνες μπορούν να προκαλέσουν δυσχέρειες στην απόδειξη (όπως κρίθηκε με την απόφαση επί της υποθέσεως 21/79, που προαναφέρθηκε), αλλά αυτό πρέπει να γίνει δεκτό αν πρέπει να ληφθεί υπόψη η πραγματικότητα.

Συνεπώς, κατά την άποψή μου, οι γαλλικές απαιτήσεις περί ασκήσεως ομοίου ελέγχου είναι ικανές να συνεπάγονται περιορισμούς ακόμα και αν στην πράξη μέχρι σήμερα δεν παρατηρήθηκε άρνηση χορηγήσεως φορολογικού πλεονεκτήματος σε όμοιους οίνους. Επ' αυτού του σημείου θεωρώ ότι ο ισχυρισμός της Επιτροπής είναι βάσιμος.

Ένα άλλο σημείο επιδέχεται σχόλια υπό το φως της προφορικής διαδικασίας. Δύο από τα επιβαλλόμενα όρια έχουν σχέση με την περιεκτικότητα σε ζάχαρη. Το ένα συνίσταται στο ότι η αρχική περιεκτικότητα σε φυσική ζάχαρη πρέπει να είναι « τουλάχιστον 252 γραμμάρια ανά λίτρο ». Έχω τη γνώμη ότι

είναι θεμιτό να επιβάλλεται κατώτατο όριο περιεκτικότητας σε ζάχαρη για τους οίνους στους οποίους χορηγείται το φορολογικό πλεονέκτημα. Εντούτοις, η ειδική απαίτηση δεν αποκλείει οίνους που έχουν μεγαλύτερη περιεκτικότητα σε ζάχαρη και μπορούν να προέρχονται από άλλες μεσογειακές χώρες με μεγαλύτερη ηλιοφάνεια. Το άλλο όριο είναι ότι η παραγωγή δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 40 εκατόλιτρα ανά εκτάριο αμπέλων. Ο λόγος επιβολής αυτού του ορίου ελέχθη ότι είναι ότι όσο χαμηλότερη η παραγωγή τόσο μεγαλύτερη η σε ζάχαρη περιεκτικότητα. Ωστόσο δεν είναι απίθανο σε άλλα κράτη μέλη οι κλιματολογικές συνθήκες, ειδικότερα οι βροχοπτώσεις και η ηλιοφάνεια να συνεπάγονται μεγαλύτερη παραγωγή ανά εκτάριο και εντούτοις να αποδίδουν φυσικούς οίνους με την ίδια περιεκτικότητα σε ζάχαρη, την ίδια ποιότητα και την ίδια φυσική περιεκτικότητα σε αλκοόλη. Εκ πρώτης όψεως, αυτοί οι οίνοι είναι αντικειμενικά οι ίδιοι και πρέπει να τύχουν της ίδιας μεταχείρισης με τους γαλλικούς φυσικούς γλυκούς οίνους. Ελέχθη σε απάντηση ότι μεγαλύτερη παραγωγή σημαίνει ότι ο παραγωγός δεν βρίσκεται στην ίδια ανάγκη οικονομικής προστασίας. Αυτό μου φαίνεται ανακόλουθο. Μπορεί κάλλιστα να συμβεί σε ορισμένες χώρες το κανονικό μέγεθος των κτημάτων να είναι μικρότερο από αυτό της Γαλλικής Δημοκρατίας και ο μικρός γεωργός με μεγαλύτερη παραγωγή να παράγει από μικρότερη γη όμοια ποιότητα με την παραγόμενη από τους μικρούς γάλλους οινοπαραγωγούς· υφίσταται ανάγκη της ίδιας οικονομικής προστασίας. Αν η γαλλική νομοθεσία χορηγεί το φορολογικό πλεονέκτημα βάσει της πραγματικής παραγωγής τότε θα έπρεπε να εφαρμόζει τα ίδια όρια σε παραγωγούς άλλων κρατών μελών. Τα κράτη μέλη δεν έχουν την υποχρέωση από το άρθρο 95 « να επεκτείνουν το ίδιο προνόμιο σε εισαγωγές που προέρχονται από επιχειρήσεις των οποίων η παραγωγή υπερβαίνει το έτσι επιβληθέν όριο παραγωγής » (υπόθεση 26/80, που προαναφέρθηκε, σ. 3488) εφόσον δεν επιβάλλονται προϋποθέσεις τις οποίες « μια παραγωγική μονάδα σε άλλο κράτος μέλος δεν μπορεί να συγκεντρώσει λόγω της γεωγραφικής της θέσης ή της σχετικής με την παραγωγή νομοθεσίας » που ισχύει στο άλλο κράτος μέλος (υποθέσεις 26/80, που προαναφέρθηκε, και 153/80, Rumhaus Hansen κατά Hauptzollamt Flensburg, Συλλογή 1981, σ. 1165). Το να ορίζονται τα όρια ανάλογα με την παραγωγή ανά εκτάριο μου φαίνεται, ωστόσο, ότι είναι άλλο ζήτημα και ότι είναι ικανό να δημιουργήσει διακρίσεις εναντίον άλλων κρατών μελών εφόσον συνδέεται χρηματικά με την προστασία γαλλικών παραγωγών στις σχετικές περιοχές. Δεν νομίζω, εντούτοις, ότι η προσφυγή (ή η απάντηση) εγείρει αυτό το ζήτημα.

Κατά τη γνώμη μου, είναι, επομένως, ενδεδειγμένο να αναγνωριστεί ότι η Γαλλική Δημοκρατία, απαιτώντας οι προελεύσεως άλλων κρατών μελών οίνοι να υπόκεινται σε ελέγχους παρέχοντες εγγυήσεις όμοιες με τις απαιτούμενες για τους γαλλικούς φυσικούς γλυκούς οίνους όσον αφορά τις συνθήκες παραγωγής τους και τη διαθεσή τους στο εμπόριο, και απαιτώντας την προσκόμιση αποδείξεως από τις εθνικές αρχές ότι συντρέχουν οι οριζόμενες προϋποθέσεις, ώστε να απολαύουν των φορολογικών πλεονεκτημάτων που η γαλλική νομοθεσία χορηγεί στους γαλλικούς φυσικούς γλυκούς οίνους, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 95 της Συνθήκης ΕΟΚ.

Κατά την άποψή μου, η Επιτροπή και η Γαλλική Δημοκρατία νίκησαν ανά ένα από τα δύο εναπομείνοντα σημεία. Η Επιτροπή πέτυχε το σκοπό της σχετικά με το τρίτο σημείο εφόσον η Γαλλική Δημοκρατία τροποποίησε τη νομοθεσία της μετά την έναρξη της διαδικασίας. Η Επιτροπή ήταν έτσι, κατά την άποψή μου, δικαιολογημένη να ασκήσει την υπό κρίση προσφυγή και έχει έτσι κάποια βαρύτητα το επιχείρημα ότι έπρεπε εν πάση περιπτώσει να καταδικαστεί η Γαλλία στα δικαστικά έξοδα. Δεδομένου, όμως, ότι η Επιτροπή ηττήθη επί σημαντικού σημείου, φαίνεται ότι θα ήταν ορθό ο κάθε διάδικος να φέρει τα δικά του δικαστικά του έξοδα.